

Gondolatok a Károlyi Mihályról elnevezett kollégium kapcsán

Néhány hónapja – 2018. november 11-én – emlékezett meg a világ az európai nagy háború, az I. világháború befejezésének századik évfordulójáról. Ez juttatta eszembe a Szegedi Tudományegyetem tulajdonában lévő, Károlyi Mihályról elnevezett kollégium névadóját: ki is volt Károlyi Mihály, megérdemli-e, hogy egyetemi intézmény ma a nevét viselje. A táblát naponta látom a villamosból.

Ma már a történelmi kutatások igazolják, hogy az Osztrák–Magyar Monarchia császára és királya, IV. Károly által – a Tisza István meggyilkolását követő napon – kinevezett miniszterelnök, Károlyi Mihály leszereltette a magyar hadállományt még a padovai fegyverszüneti egyezmény megkötése előtt. Túrta és támogatta az ellenséges csapatok beözönlését Magyarországra. „Megindult Magyarország megszállása és hadüzenet nélküli háború a magyar polgári lakosság ellen

Károlyi Mihály. FOTÓ: WIKIPÉDIA

1918–1919” (idézet a Trianon Múzeum anyagából).

1919. március 21-én a minisztertanács küldöttsége kiszabadította a gyűjtőfogházból Kun Bélát, akinek Károlyi átadta a hatalmat. (Kun Béla Oroszországból tért haza illegálisan, és megalapította a Kommunisták Magyarországi Pártját.) A szocialisták és a kommunisták megegyeztek a hatalom átadásában. A Kun Béla által kidolgozott alapelvek elfogadásával kiküldötték a proletárdiktatú-

rát. Mindennek következménye, hogy a győztes hatalmak a béketárgyalásokra Magyarországot még meg se hívták. Nem ismerték el a Tanácsköztársaságot Magyarország legitim képviselőjének. A többi állammal a békeszerződést 1919-ben megkötötték.

Károlyi Mihály 1919 júliusában – reménytelennek látva a helyzetet – elhagyta Magyarországot. Június 5-én megalakult a szegedi ellenkormány. A győztes hatalmak Magyarországgal csak 1920. június 4-én írták alá a békeszerződést a versailles-i parkban lévő kisebb királyi kastélyban, a Trianonban, amelyről a békeszerződést később elnevezték.

Aki látni akarja az érintett korszak hiteles történelmi feldolgozását, ellátogathat a Várpalotai Trianon Múzeumba. Láthatják az eltitkolt, elhazudott történelmünket, láthatnak csodát, fájdalmat, örömet, könnyeket. A múzeum összegyűjtött dokumentumai, kiállítási anyaga, fényképei, írá-

sai, archív filmjei élménygazdagsága megejtő. Láttam a múzeumot kétszer is. Érdeklődtem a múzeumban, hogy kik állították össze ezt a páratlan anyagot, gyűjteményt. Megmondták, és boldog büszkeség, öröm és hálaérzet fogott el. A múzeum igazgatója, az egész anyag gyűjtésének irányítója, karmestere, kutatója, létrehozója dr. Szabó Pál Csaba történész – ma mindezek mellett – a Szegedi Magyarok Háza igazgatójaként is végzi munkáját. Az összeállított dokumentum, archív anyag történelmünk kincse. Károlyi Mihály nem tartozik büszkeségeink közé. Megemelem a kalapom az igazgató úr és a gyűjtemény összeállító elött.

Mindezek után dobolni kezdett bennem Vörösmarty Szózatának néhány sora, mely még jóval Trianon előtt íródott, de akkor is, most is igaz lehet: „És annyi balszerencse közt, / Oly sok vízály után, / Megfogyva bár, de törve nem, / Él nemzet e hazán.”

Fehérvári Béla, Szeged